

Szerkesztővel értekezni lehet minden nap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlertek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetők még elfogadottnak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppellik A.,
Daube G. L. és társnál és Herndl.
Brünnen: Stern M.

Nulltérre 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyező szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Lét és látszat.

Hogy mennyire szükséges a jellemnek ellenállási képességére, mily áldásdús a családra, házra, államra és az embernek benső lényegére, ha e mondatot: »Többnek lenni, mint látszani«, az életbe ültetjük át és azt teljesen magunkévá tesszük, hogy minden tettünket a szerint rendezzük, hogy ez mennyire szükséges, azt óhajtanám jelen soromban kimutatni.

Az a »lénytelen látszat« világot rendítő, borzasztó hatalom, borzadva kell látnunk, hogy naponkint, sőt óránként mennyi áldozatot szed, mennyi családi boldogságot tesz tönkre, mily kétségbeeséssel küzdenek egyesek, hogy föntartsák a látszatot és miként mondanak le mindenről, ha többé nem képesek e látszatot megmenteni.

Társadalmi állapotunk agyaglábakon áll, gyöngye az ember belbékéjének alapja, mihelyt e képmutató köpeny nélkül a dolgokat és viszonyokat valódi alakjukban, meztelenül kell kitárnunk. Bárhova pillantunk, mindenütt arra törekednek, hogy a »lélet« elpalástolják és csak a »látszatot« mutassák a világnak.

Ott a családapa, kinek vagyoni állapota szent kötelességévé teszi, hogy a legnagyobb egyszerűséget, a legszigorubb takarékoságot követte; de azt állítja, kötelessége abból

áll, hogy elrejtse a benső nyomort, ne keserítse gyermekeinek ifjúságát, társaságokba, mulatságokba vezesse, hogy ismereteket köthessenek, a leányoknak pedig alkalom nyújtassék gazdag házasságra. De még mielőtt az óhajtott célhoz jutunk, melyért gyakran minden emberi méltóság mellőzésevel versenyeznek, az összetakolt épület rendszeren összedől. Összedől és maga alá temeti azt a keveset, mit czélszerű rendezés mellett megmenteni lehetett volna. — Most már eltűnt minden korlát és föltartóhatatlanul rohannak a romlás elé. Az imádott bálvány, melynek oly sokat és sokáig áldoztak, rombadől és vele együtt elvesztették a cselekvés irányát. A dédelgetett bálvány helyét a kendőzetlen, meztelen való foglalja el. »Most már mindennek vége« gondolják, és behunyt szemmel rohannak a »világ porába«, újabb, csaloika rögeszmét ha háznak, daczolva minden fesszel és azt a lázas reményt táplálva, hogy a szerencsét végre is megragadják; ez azonban újra szétmálik kezükben, csakhogy most már bolygó tűz gyanánt, a mocsárba csalta.

Nagyobb szegénységi bizonyítványt nem adhatunk saját éntünknek, mint midőn annak megbecsülését és méltánylását a születésnek véletlen előjogaitól, a társadalmi állástól vagy a birtok nagyságától tesszük függővé. Fájdalom! igen sok ilyen rövidlátó s a látszattól elfogult magasabb rangu nő

és leány nagyon is gyakran és sokáig »ál-lásukhoz méltatlannak« tekintették a komoly, anyagi jutalmat hozó munkát és csakis a legtrikább esetekben találják meg idejekorán azt az erkölcsi bátorságot, hogy leküzdjék előítéleteiket és ez egyetlen mentőszerhez forduljanak. Ha pedig végre némelyek — szükségéből — megkísérik, az »akarat« igen gyakran hiányzik a »tehetség« és a komoly iparkodáshoz mulhatlanul szükséges szilárd kitartás. Örökös vágy, folytonos beteges sóvárgás ama idő után, »melyben még állást foglalunk el és a látszatot megőrizhettük«, elemeszi a gyöngéket és gyávákat, a szerencsések szánalomramellő bolondjait és igen gyakran csakis végső pillanatukban lép haldokló szemük elé a hiu kísérlet utáni hajhászásuk nyomorultsága és ilyenkor szív-szakadó fájdalommal fogják érezni, hogy az életnek legdrágább kincseit hiu semmisségért áldozták föl.

Egyedül a nevelés föladata, hogy a fiatalság meg legyen óvva e szomorú sorstól. Mivel minden fia már idejekorán hivatalra van utalva, a leányok képzését is — leg-alább az egészségesekét és erőseket — oda kellene irányozni, hogy önállókká tétessenek, nehogy mindig házassággal legyenek vigasztalva, mely, vonzalom nélkül kötve, a legnagyobb szerencsétlenség gyöngéd lelkületű nőre nézve. Azonkívül pedig ez a sokat magasztalt szer a legtrikább esetekben fo-

A „Muraköz“ tárczája.

SZERETLEK . . .

Szeretlek téged, miként szereti
A galamb pelyhedző fiát,
S a nap hevétől hervadó virág
A regg üdítő harmatát.

Szeretlek, miként zsongó méhecske
Az ébredő kikeletet,
Mint a dalos ajku kis csalóány
Az illatos zöld ligetet.

Szívembe Istenem s hazám után
Első helyt foglalja képed.
Nincs földnek s tengernek annyi kincse
A mi pótolhatna téged.

Szeretlek, s mert a szent szeretetre
Te általad tanítottam,
Azért tudlak oly forrón szeretni
Én édes, drága, jó anyám.

Zala Margit.

Pista sikerei.

— Irt: Verner László. —

Nem régen a kengyelesi takarékpénztár kátyuba ragadt. A megseppent igazgatók pártatlan szakértőket kértek föl egy átposnan tisztított helyzet fölállítására és meghívtak engem is. Tíz év után ott találkoztam Verem Pistával, a kivel

nyolcz éven át együtt szivtuk az iskola porát. Mikor Merkur két pedans hive a mérleggel elkészült, az ó kívánságukra mi, a kiküldöttek egyhangulag abban állapodunk meg, hogy az igazgatónak ikerkező részvényesek gyűlésén előterjesztéseinket Verem Pista tegye meg.

Csodálatos, hogy némely ember mennyire viszi. Ez a Pista diákkorában a legkevésbé sem volt lumen, sőt emlékszem, hogy egy tavass napon inkább parancsoló, mint kérő hang szólt le az ablakukból:

— Jöjjön csak be hozzánk.

Fölpillantottam. Ilyeneknek képzeltem a Cherubokat, azzal a különbséggel, hogy ennek az asszonynak nem volt lángfallos a kezében, csak szemel, melyek égtek mint a gyémánt. Úde arczán az ártatlanság igézett meg engem is az efféle dolgokban akkor még tacsókt. — Tizenhét éves korom rajongásával szaladtam föl a szép asszonyhoz és a folyosó bejárójánál egy méltóságos alak állott előttem. A Cherubin. Verem Pistát fogta kézen, az iskolatársamat.

— Jöjjön édes barátom — szólt ezüst csengésű hangon — én vagyok annak a rossz fiúnak mamája és paskolta a Pista arczát. Gyerek észszel azt gondoltam el: milyen jó lenne, ha az én arczomat paskolná. A cizciáknak eshetik ilyen jól, ha fiatal leányok kacsoi csirógatják.

Szép méltóságos alak volt a Pista mamája. Kissé teit, de nem aránytalan. Rózsaszínű pongyolában volt és a széles ujju csipkék mögül vakító fehér karja kandikált ki. Phidiás vésoje ha tudna ilyen formásat faragni. Komikus lehettem a szent csodálattól, mert a delnő nagyot kacagzott. (Koral-gyöngyök csattantak ki, mikor szétvált piczi vérpiros ajka).

— Nézze csak Nácsi, — ugy-e magát Ná-

czinak hívják — szólt hozzám — a fiam nem tudja megoldani a számtani föladatát, segítsen neki. Halom, maga nagy matematikus. Ez nagyon szép dolog.

Áldottam a végzetet, hogy a Newton-fluzió számításaihoz konyítottam, mert így a szép asszony a válamra hajolt és én éreztem meleg leheletét, meleg formás keze a vállamat érte és én szerettem volna, ha még nehezebb a képlet, hogy tartson ez a véramet bizsergető érzés soká, hadd legyen közelemben ez az észvesztő asszony.

Ebből a körülményből azonban az lett, hogy kedvenc tárgyamnak a matematikának hátat fordítottam és köteteményeket irtam. Persze csak olyan diákos felselkedés soha meg nem tudott indulat volt az, de emlékszem, hogy az arca gödröskéit tizenkét strófás alexandrinusokba énekeltem meg.

Hanem fájdalom ettől Pista nem lett tudosabb. Bizony zordon tanárunk ajkán többször elhangzott az ige:

— Még hat ökr sem buzza magát ki, Pista.

A mit a hat ökr nem tudott, egy mosolyával elérte azt a Pista csodaszép mamája.

Az esetnek ugy jöttem nyitásra, hogy az osztálytanár leküldött a szertárba, hozná föl a a telluriumot. A hogy a lépcsőn leballagok, mit kelle látnom? A tanári szoba előtt a zordon tanár hajlong Pista mamája előtt...

Nekem szinte gyökeret vert a lábam. — A zordon olyan osókot csappantott a Pista mamája kezére, hogy még az öreg Minerva is, a gipszszobor, asszony létére csentettelt egyet.

Selyemsusogás, tanárcsoszogás. — A zordon tanár pedig egy nyolczadik gymnázista lelkesedésével mosolygott, a hogy visszavezett a szertárba. —

ganatosítható. A férfiaknak manapság ritkán van annyiok, hogy saját szükségletüket fe-
dezhessék és így saját vagyonukból nem
tarthatnak el nőt és családot, vagy nem
akarják.

Fájdalom! de nagyon ritkán találkozunk
amaz erkölcsi bátorsággal, mely mulhatlanul
szükséges arra, hogy helyesen cselekedjünk,
mit se törődve a gondoló szegény emberek
tiltakozásával. Jó és helyes, sőt szükséges,
ha a fiataloknak, nevezetesen pedig a lé-
ányoknak azt mondjuk: »Órizzedjétek a lát-
szattól, hódoljatok a szokásnak és viselete-
tekkel vagy beszé etekkel ne okozatok
botrányt«. Leány legyen mindenekelőtt lé-
ányos vagyis szerény, egy kifelé mint befelé,
de azért legyen meg neki a meggyőződés
bátorsága, ha arra kerül a sor és magasz-
tosabb kötelesség kívánja annak alkalma-
zását.

Isten magasztos hivatást adott a nőnek,
mert méltónak ítélte, hogy anyává lehessen;
legyetek méltók erre, összes erőtkből ipar-
kodva, hogy eleget tegyetek földadatoknak
Tanítatók gyermekeiteket gondolkodni és a
»lélet« magatok is a »látszat« fölé helyez-
zék! Példátok ezerszerte többet használ
szavaknál, ha mindjárt angyali szózatok
lenne is Óvakodjatok attól, hogy a látszat
szerint itéljétek meg felebarátotokat, mert
ez mindig csal. Ne higgyétek el oly könnyen
a rosszat és ne vonjátok kétségbe a jót.

A benyomások, melyeket a gyermek
az anya »lételéről« fogad, a legbiztosabb
oltalmat képezik a »látszat« ellen, melylyel
a világ elpalástol embereket és dolgokat és
azokat ritkán mutatja rózsás fényben, ha-
nem igen gyakran az irigység és roszakarat
szürke ködében. Az emberi természetnek
legutóbb vonása az, hogy inkább hajlandó
elhinni a rosszat, mint a jót. Mi oka ennek?
A lélektudósokra bízom, hogy e kérdésre
feleljenek s csak annyit mondok, hogy
mindenkinek és mindennek csupán jó olda-
lát lesse el, ezt kiemelje s elnézéssel és
jóakarattal ítélje meg felebarátait.

Csak minmagunk ellenében legyünk
szigorúak, mások irányában pedig elnézők
és komolyan törekedjünk arra, hogy csak-

Az a kölyök ugyan mindenből szekundát
érdemelne — molyogott maga elé — de a ma-
mája meg kiűnöt. Szélnék eresziem azt a kölyöt.
Később az egyetemen is találkoztam a Pista
mamájával, rendszerint olyankor, mikor Pista ko-
kolokvált.

Ennek a szép asszonynak delejes szeméitől
a tanár urak meglettek hipnotizálva, bámulatos
könnyedséggel szaladta át az egyetemi vizsgálá-
tokat s mire én levizsgáztam, Pista már algyész
volt. A lapok majd hogy nem azt írták róla:

„Diogenesnek párja akadt Pistában. Judici-
uma és ékesszólása bámulatos. Hát az ismeret-
kör? Mennyit kellett ennek a tartalmas fiatal
embernek tanulnia. A reklámorok azzal végződ-
tek, hogy föl hívták az igazságügyminiszter figye-
lémét e derék algyészre, a kit tehetőség koránsem
rabtartási pénzek vesződéjére utal.“

A szép mama aligha jól nem kamatoztatta
észvesztő mosolyát, mert a »közvélemény« szavát
híhetetlen gyorsan — meghallgatták.

Mind ezek eszembe jutnak most, hogy a
kengyelesi takarékpénztár zavaros pénzügyi hely-
zetét Pista rítkó színekkel feleli és arra a kon-
kluzióra jut, hogy az összes igazgatósági tagokat
el kellene csapni.

A mama a karzaton halgatta a kengyelesi
takarékpénztár Robespierrejét, az ő kedves fiát
és a hogy látta a megszeppent részvényesek hely-
eslését, boldogan mosolygott le.

Midőn az izgatott hangulatú gyűlésről ki-
mentünk, aláztos kézcsök mellett mondtam
a még mindig észvesztően szép asszonynak:

— Lásna nagysám, milyen erős a Pista a
pénzügyekben is. Tönkre zuzta az igazgatóságot:
Es a hogy a szép asszony rám pillantott, meg
voltam hipnotizálva: a kcs embernek tartottam
Pistát.

ugyan azok legyünk, kiknek látszani aka-
runk. A nők véghellentul sokat járulhatnak
az összes közönség megneveléséhez, tö-
lünk függ, hogy számtalan embertársunk
nyomorát enyhítsük, az ingadozót támo-
gassuk, az elbukottat fölemeljük, javulását
megkönnyítsük, úgy hogy hitelt adjunk jó-
akarataink. Soha se szabad félünk a go-
nosz »látszattól«, ott hol bátor »lélet«
használhatunk. Csakis ily módon törhetjük
meg ez ördög hatalmát, mely már annyi
nyomort és szerencsétlenséget okozott, csak
így ragadhatjuk ki körmei közül az újabb
áldozatokat. Tartsunk össze mindnyájan,
hogy elérhessük ez áldásdus célt és soha
se hagyjon el minket békéltető hivatásunk
öntudata, mert:

»Nem azért vagyunk, hogy gyűlöljünk,
hanem hogy szeressünk.«

Egy nő.

Városaink és a közszellem.

Wekerle Sándor. a már lelépett mi-
niszterelnök mondotta egy ízben: »Eszméket
termelni könnyű, eszméket megvalósítani ne-
héz. Igaz. Elismerjük. — De bizonyára ép
oly igaz az is, hogy vannak eszmék és
eszmekörök melyekből sohasem tudunk elég
sokat termelni, a melyeket sohasem tudunk
eléggé hangsúlyozni éppen azért, hogy egy-
kor megvalósíthatók legyenek.

Ilyen eszme a mi hitünk szerint a ma-
gyar városok, közte a mi városaink jövője.

Mert ha igaz az, a unit egyik-másik
bölcselet állít, t. i. korunk a partikularismus
a decentralizáció, a részekre bomlás kora:
egy köteleességünk a veszendő nagyobb
egységek után az ellenáramlat megérkezéig
a kisebb egységeket, a városokat utolsó
védbástyául megoltalmazni.

Ha ellenben az igaz a mit mi hiszünk
és vallunk t. i. a nemzeti egység minálunk
csak ezentul fog igazán megalakulni, akkor
is köteleességünk a természet rendje szerint
a városok fejlesztésén kezdeni a munkát,
mert ezen egységekből épül fel legbiztosab-
ban a nekünk legdrágább egység: államunk
nagy egysége.

A múltban sok nehéz időn által, a
megye volt alkotmányunknak egyedüli véd-
bástyája. Benne összpontosult a nemzetfen-
tartó, kiváltságos osztály szívós ereje. —
Jövőnk ma egyenesen a magyar városok
kulturájától függ. Attól a kulturától, mely a
kor szellemében a demokrácia széles alap-
jára helyezkedik.

Az ősi magyar birtok a gazdasági nagy
átalakulásban sok he yűtt cserélt gazdát.
Ézt a veszteséget is a magyar városokban
ápolat kulturának kell helyre pótolnia az asz-
szimiláció ereje által. Bármely oldalról te-
kintjük tehát a kérdést csak vissza kell tér-
nünk oda, hogy legszebb eszményeinknek,
legjobb szándékainknak a magyar városok
jövőjére kell irányulniok. Ép e szempontból
kell figyelemmel kísérenünk városaink köz-
szellemét.

A termékeny talajban is néha sok dudva
terem, rozsdá veri a búzát, filloxera emésztí
a nemes szőlőtökét, hernyó pusztítja a gyü-
mölcsfát; és ha azt akarjuk, hogy e talajon
ne a természet vad szeszélye üsse föl biro-
dalmát, hanem a kultura érvényesítse rajta
tudományát: akkor jönnie kell a kertésznek
— az egészséges közvéleménynek — kés-
sel, ollóval, kaszával, fűrészszel, hogy a dús
talaj kilátásban lévő szép termését az elős-
diektől megóvja. A társadalom egészséges
fejlődésének és sokféle betegségének, azok
lefolyásainak megvannak a maguk kérlelhe-
tetlen törvényei, melyeket a vezető osztály-

nak, az igazi intelligenciának épp úgy föl
kell ismerni, mint a kertésznek vagy az
orvosnak a maga tudományát.

A polgárság dolgozik, fáradság és termel,
de nem vezet, azok hivatottak a vezetésre,
a kik társadalmunknak csúcspontján fog-
lalnak helyet, mert róluk lehet föltételezni
a szélesebb körű áttekintési képességet.

Hogy közmozgalmaink ilyen vezető ké-
zen legyenek, azt óhajtuk annál inkább,
mert városunkban tapasztalásunk szerint
sok egészséges eszme születik, köztük azon-
ban a legtöbb a kőző egyenes veszteségére
nyomtalanul elvész. Ha ugyanis az eszmé-
ket nem nyomta el csirájában a szűkebb
pártszempontok ólomsulya, akkor bizonyo-
san nélkülözik a társadalmi tekintély és
hatalom emelő szárnyait.

Különfélék.

Áthelyezés. Luska Gábor alsó-lendvai
kir. járásbírósi aljegyzőt, az igazságügy-
miniszter a vámos-mikulai járásbíróshoz
helyezte át.

Villamvasut. Már hetekkel ezelőtt, jelez-
tük, hogy Budapest és Csáktornya között
villamos vasutat tervez egy társulat. A ker-
reskedelemügyi miniszter ezen vasut elő-
munkálataira az engedélyt már meg is adta.
Az ügy élén állanak: dr. Herczeg Mihály
egyetemi tanár, Kállay Gyula és Pálffy
Andor. A villamos vasut iránya a követ-
kező lesz: Budapest székesfőváros Vármház
teréről az ott épülő Duna hidon át Buda-
Örs, Vaál, Lovas Berény, Székes Fehérvár,
Berhida, Vilonya, Veszprém, Kövesd, Bala-
ton Fűred, Balaton Udvari, Zánka, Kővágó
Örs, Badacsony Tomaj, Balaton Ederics,
Keszthely, Zala Szent Iván, Felső Háhot,
Bánok Szt. György, Dekanovecz, Belicza
érintésével Csáktornyáig illetőleg Horvátor-
szág határáig.

Papirtörintokok és tizforintosok valamint
az ezüst tikrajczárosok folyó évi junius hó
végével a magánhasználatból kivonattak s
most már csak az állampénztáraknál fo-
gadtatnak el. 1896. január elsejétől fogva
már itt sem lehet velük fizetni. — A husz-
krajczárosok és négykrajczárosok mult év
végén vonattak ki a használatból, mind-
azonáltal ez év végéig tartoznak azokat
is elfogadni az állampénztárak.

Építkezések a szomszédságban. A horvát
ország kormány folyó évben Varazsdon a
következő építkezéseket hagyta helyben:
1) Egy fedett lovardát 80 ezer frt; 2) tüzér
laktanyát 260 ezer frt; 3) katona-kórházat
80 ezer frt; 4) honvédlaktanya megnagyob-
bitásáért 7000 frt; 5) tornacsarnokot 9500
frt; 6) leányiskolát 50 ezer frt; 7) polgári
kórházat 60 ezer frt; 8) halottas-házat 8
ezer frtért. Összesen 534,500 frt.

**Magyar államvasutak zagorjai vasut-
vonalának igazgatósága** figyelmezteti a la-
kösséget, miszerint a könnyen gyuladható
tárgyakat; kepekét szénaboglyákat a vonat-
testtől mintegy 120 lépésnyire eltávolítsa s
a vonal hosszában néhány tarlónak hagyott
barázdát felszántson, mert az esetleges ká-
rokért, miket a gőzmozdony szikrája okoz-
hat, nem felel.

Gyümölcsbor-készítők figyelmébe. A föld-
mívelésügyi miniszter, mint a mult évben,
úgy ez idén is 10 normandiai almaborké-
szítő malmot és sajtót, valamint 3 Krisztics
féle szeszifőző kazánt bocsájt kölcsönképen
ideiglenes használatra a gyümölcsstermelő
közönség rendelkezésére. A gépeket közsé-

gek és egyletek 3 heti időtartamra kapiák s azután kötelesek vagy valamelyik állami raktárba, vagy más termelőkhöz átszállítani. E szerint azok a gyümölcs-termelő községek és szakegyletek is hozzájuthatnak ezekhez a hasznos gépekhez, a melyek az első alkalommal nem kapták meg. A gyümölcs-bornak nálunk igen jó ára van s hektóliterjéért 15—20 frtot könnyen lehet kapni bár, hogy a nagyobb gyümölcs-termelő községeknek érdemes a szóban forgó gépeket meg is hozatni. Az almaborkészítő malom ára Franciaországban 75 frt, a szeszfőző kazáné Budapesten 260 frt. A miniszter utasította Molnár István orsz. gyümölcsészeti biztost, hogy a megrendeléseket közvetítse.

— **Porcinkula** ünnepszamba megy Csáktornyán, mert aug. 2-ára esik ama nevezetes búcsu, melyet a hagyomány szerint maga Jézus és Mária Assioi szent Ferencnek a Porcinkula nevezetű kápolnában ígértek és III Honorius pápa utóbb engedélyezett mindazoknak, a kik nevezett napon e kápolnát meglátogatják, — mi később minden ferenczrendű szerzetes-tempomra s így a miénkre is kiterjedett. — E búcsut különösen a göcseji magyarok tömeges megjelenése teszi érdekessé, noha a látogatottság mérve évről évre apadóban van. A nap folyamán több ájlatosság volt a virágokkal pazarul ékített és fényesen kivilágított plebánia-templomban. A nagyméist Weber Vincze házfőnök celebrálta. Porcinkula ünnepeit külsőleg is jelezték a város utczáin, kivált a Főtéren ültött mézeskalácsos sátrak, olcsó portékáikat élénken kínáló szalócsook és a sűrűn látogatott panorama, paprikajancsi bódé stb. — Különösen nagy keletje volt a mézeskalácsnak, viaszbábuknak, méhsőrnek s a — vöröshagymának. A búcsu után megtartott országos vásár gyenge volt.

— **Halálozás.** Debics János helybeli géplakatos s kutmester, városi képviselő-testületi tag, hosszas szenvedés után 67 éves korában folyó hó 2-án elhunyt. — Nyugodjék békével!

Az állami anyakönyvvezetés ügyében a közigazgatási bizottság intézkedése.

1) A miniszterum rendelete az anyakönyvvezető részére szükséges helyiség és annak felszerelése tekintetében tüzetes utasítást tartalmaz. Minthogy a vármegyében az anyakönyvi kerületi beosztás a községi beosztással annyiban teljesen egybevág, hogy minden anyakönyvi kerület székhelye egy szeresmind községi vagy körjegyzőségi székhely is; és minthogy úgy a törvény, mint a végrehajtási utasítás értelmében tiúcs kizárva, hogy anyakönyvvezetői hivatalos helyiségül a körjegyzői hivatalos helyiség használatosak, ennél fogva a helyiség kérdése általában nem fog különös néhezségekbe ütközni. A járási főszolgabírók feladatává teszi a közigazgatási bizottság' hogy ezeknek figyelembe vételével intézkedjenek, hogy az anyakönyvvezető részére a kerület községei minden tekintetben megfelelő helyiségről s annak felszereléséről gondoskodjanak; különösen pedig tekintettel a végrehajtási utasítás 18. §-a intézkedésére mely szerint szigoruan tilva van az anyakönyveket és a hozzájuk tartozó iratokat egyéb községi iratok közé helyezni el, utasítsák a kerületeket az anyakönyvvezetők számára megfelelő szekrények beszerzésére.

2) Intézkedjenek továbbá, hogy a házassági kiírdetés csejára szolgáló, lehetőleg sodrony szó vettel védett táblát minden anyakönyvi kerület és azon kívül minden község beszeresse. Ebbeli intézkedéseik pontos végrehajtását tanúsító tüzetes jelentéseiket a járási főszolgabírók t. évi szept. 15-ig terjesszék fel a közigazgatási bizottsághoz s ezen jelentésük mellett terjesszenek fel kimutatást arról, hogy az anyakönyvi kerületek székhelyein hol vannak az anyakönyvvezetők hivatalos helyiségei tüzbiztos épületekben elhelyezve és hol nincsenek?

3) A pecsét és helységnevtár, valamint a hivatalos jelvénynek a rendeletben meghatározott árát,

összesen 9 frtot, az anyakönyvi kerületek községeitől vegyék be és f. évi szeptember 1-ig az alispánhoz terjesszék fel.

4) Több községből álló kerületekben a közös dologi kiadások a községeket lélekszám szerint terhelik. Amennyiben a községek között az említett alapon a hozzájárulás a közös megegyezéssel megállapítható nem volna, a kivetés eszközzése végett a közig. bizottsághoz a szükséges adatokkal felszerelt jelentés lesz teendő.

József kir. herozeg a gazdatisztek elnöke. A magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete védnökségét József főherczeg ur 3 cs. és kir. fensége eltagadta, tekintettel az egyesület hazafias és humánus czéljaira, melynek tanujelét eddig is bőven adta, a tagjai közt szétosztott segélyezés és azzal, hogy védnöksége alatt alakítsa s tartja fenn a mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézetét, mint az intézményt, mely a hazá e kiválóan mezőgazdasági állam fenntartó czetályának érdekében alakult. — Alkalmat adunk, hogy a feukólt gondolkozású főherczeg es irányu értenését az érdeklődők is ismerjék s az alábbiakban egész terjedelmében közöljük. „Nagyságos Elnök ur! A magyar gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesületének tegnapi két feliratára felelve, József Főherczeg ur 6 cs. és kir. fensége esennel általam kijelenteni méltóztatik, hogy a fent tiszteit egyesület védnökségét, tekintettel a hazafias és humánus ozéltra, szivesen és köszönettel elfogadjam. Fogadjam Nagyságos Elnök ur kiváló tiszteletet nyilvánítását. Alosuth, 1895. június 28-án. Vécsey Sándor br. sk. főudvarmester.“ — Most tehát a gazdákon van a sor, hogy azt az intézményüket, melynek élén a legnépszerűbb főherczeg neve fénylik, tömeges részvételükkel anyagilag is oda emeljék hogy hasznos czéljait teljes sikerrel szolgálhassal!

Előfizetési felhívás. Nyolcz évi irodalmi munkásságom alatt a fővárosi s a vidéki lapokba írt tárczák egy részét tartalmazza a „N a p r a f o r g ó k“ csim alatt kiadandó kötetem. — Manapság oly nagy számu „kitűnő tehetség“ működik a tárczairódalomban s látja el olvasnivalóval az olvasó közönséget, egy kissé kockázatotot dolog egy „közepes“-nek az efféle vállalathoz fogni. Készséges dolog, hogy a „kitűnő“-ből szokot olvasó közönség izlését, s magas igényeit a „szerény közepes“ csak némi részben is kielégíti-e? — „A tartalom már maga felsíker“ mondja egyik jeles írónk; manapság áll ez a mondas a legnagyobb mértékben az irályról. Hogy mily mértékben van meg egyik vagy másik tulajdonság könyvémben, annak elbírálását a szives olvasóra bízom. Vajha ítélete kedvező lenne. — A kötet szeptember 15-én jelenik meg s előfizetések szeptember hó 1-ig Fischel Fülöp könyvkereskedésébe küldendők. — Nagy-Kanizsa, 1895. július hó 20. Zakál Zaigmond.

Mi volt előbb a világon, a szakáll vagy az ember? A szakáll, mert a biblia szerint Isten a kecskebakot előbb teremtette az embernél.

C S A R N O K.

II-ik József és a magyar nyelv.

(A „Magyar Kurir“ nyomán.)

Indult Bétsből, Szeredán 6. Jan. 1790.

A' Bétsi Felséges Udvari Német Ujságban Januáriusnak 2 ikán 1780-ben ez az első Punktum szóról szóra. „A' Magyar országai minden N. Vármegyékben utobb tartott közönséges gyűlés alkalmatosságával az 6 Felségehez felküldött, alázatos kérésekre, kegyelmesen elvégezte 6 Felsége, és a maga tulajdon allirása által megerősített Rescriptummal mind ezeknek a' Vármegyéknek, Decembernek 18-dikán tudtára adni méltóztatja, hogy a békességnek helyreállásával Magyarországnak Hivésége Státusi egy Törvényes Országgyűlésre össze fognának gyűlni, és az Orzágnak belső állapotjáról fognak tanácskozni. Egy más levél pedig így szól:

„II. József jó Fejedelmünk, 1780-ben, Dec. 2. napján, kegyelmes ígéretet tett Nemzetünknek, hogy a' Had elmúltával,

Országgyűlést fog tartani. Nagy biztatásokat foglal ez a' kegyelmes ígéret magában, mellyet olly régóta törekedik már a Magyar Haza gyakori esekléseivel, Fejedelmétől megnyerni. De sok vigasztalásoknak kintsei vagynak még abban a' kegyelmes ígéretnben elrejtve: mert Magyarul lett az.

Leküldötte t. i. 6 Felsége a' Nemes Vármegyék 16 Kormányzóinak nem csak az Udvari, hanem a' valóságos Nemzeti Nyelven is, ugymint a Magyaron és Deákon azon Királyi ígéretet, melyről emlékezünk. Jól tudta bölts Fejedelmünk, hogy benne Nemzetünk atyát tiszteli: az Atya pedig rendszerint szülöttet Nyelveken beszéll Gyermekeivel; s a' mellyen valóban édesdedben hangzik akármely Atyai ajánlás is.

Nyilván láthatni kegyes tselekedetéből Fejedelmünknek, hogy éppen nem utálja szép Nyelvünket, s nem igyekezik annak kiirtásán. Előbe teszi a' Magyar Nyelvet a' Deáknak. Adták volna az Egak, hogy minden Magyar Királyok ezt tselekedték volna!

Hol volnánk most' ha Nemzetünk elejtitől fogva a maga saját nyelvének pallérozására adta volna magát, mint tselekedtek hajdan a' Görögök, a' Rómaiak, ezek a' mindenhai mustrák; azután az Anglusok és Frantziák, közelebb pedig a' Németek, Olaszok, Oroszok és Spanyolok. Ha igazat kell vallani: a' Magyarok más virágzott és virágzott és virágzó Nemzeteket tudáltak és magasztaltak; de a' saját Nyelvek iránt való gondaskodásra nézve nem követték. El fogódik minden igaz Hazafinak szive, ha gondolkozásaival vissza megy a' régi időkre, hogy tékoztáltak el (mert nem lehet más képpen itélnünk) Nagy Eleink a' szép időt, fordítván azt egy idegen Nyelvnek gyarapítására. Alig lehet meg fogni, hogy a' Magyar Nemzet annyira buszgot Hazájáért. még is szülött Nyelvét, ezt a' Hazai szeretetnek kutfejét, más nyelvért megvette. Az idegen elnyomta volt az örököt.

De megszánta az Eg haldokolni kezdett Nyelvünket, támasztott Hazánknek e mi időnkben olly Fiaikat, kik gyönyörűségeknek tartják, vagyonukat vagy más tehetségeket feláldozni, csak hogy Nyelvüket uj és jobb életre hozhassák és ezáltal ditsőségek Egét a' régi fénynél még ragyogóbbá derithessék. Láttuk is már a' hajnal hasadását, mellyet hogy a' dél szinben tündöklő Nap követhessen, ez a' Mi busgó óhajtatásainknak Summája.

Bétsben a' Hadi Inzsiner Akadémiából megint az Inzsiner Karhoz küldötének 9 Kadétok; kik közül 4 u. m. Dalovitzényi Antal, Datzy Antal, Bárány Kristoff és Leptzedler Magyarok. Ezek a mult Vasárnap F. M. Pellegrininél megjelenvén, minden jelen levő Udvarló Tisztek előtt azt mondá a Feldmarschal, hogy néki már az egész Inzsiner Karja többnyire Magyarokból áll és legalkalmasabb embereket látál ezek között. Az igaz, hogy mióltától fogva a Bétsi Inzsiner Akadémia fenn áll a' Magyar ifjak voltak örökké az elsők, mely a' Felséges ur előtt is tudva vagyon.

Felelős szerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.

Laptulajdonos és kiadó;

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Š urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tišne se sadržaja novina, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovcu.

Indatoljstvo:

Kajšara Fieschel Filipova kam se predplata i obznanu pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznanu se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskor i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki otijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Načini zanimanja.

Raznoliki načini zanimanja raznolikim poškodam izvrjavaju ljude, pa i za odstranjenje ovih podaje zdravstvoslovje regule. Nekojeoga čovjeka n. pr. zanimanje na neprestano sedjenje, drugoga na večno gibanje prisiljuje; jedan je jako vruć, drugi je pak hladnom i mokromu zraku podvržen, tretji je više-manje pogibeljne pline, prah i t. d. udihati prisiljen

On, kojega zanimanje mu dober del dana na sedjenje prisiljuje, kak je činovnik, pisar, čizmar, krojač i t. d., po mogućnosti neka uvjek pri otvorenom prozoru dela. Neka neprepusti nijedne prilike, gdje more friški zrak uživati; čim gušće i dugše se naj seče. Nasuprot neka čim redje zahadja zdravje i novce kraduće skvarjenog zraka krčme i kavane. I od posla odmorajuće ure, i navlastito svetkovne i nedeljne dane, neka sprevodi pod prostim odprtom zraku, gibljajući se čim više.

Oni, koji se sa dizanjem težkih stvari bave, ili s velikim naporom skopčane posle izvršuju, kako nosilce prtljagah, dnevnjari, težaki, koji neprestano stojeć hodajuć rade, ili se mnoge trude, kak poljodolci, vrtijari, prireditelji gatovah — ili šancah, tesari i t. d., neka nezaborave, da njim prenapeta radnja, (delo) samo tak nebude uništila telovne

sile i zdravje, ako budu u radnji mēru držali. Zvan toga potrebno je, da se sa zdravom, dobrom hranom hraniju. I dočim prekomerna alkoholna pica na mesto, da bi jačala, mnogo više oslabljuju. Smalo kave ili s malo žganice, ruma smēšana voda, jako je zgodna onim težakom, koji na sunčanoj žegi posluju, kak to žnjaci. Uputno je poleg toga, da ako njim je jako vruće, neka se neprebite na голу zemlju.

Oni, koji su slēd svojega poslovanja velikoj vrućini izvršeni, kak su tvorilci stakla željezo-lēvci, kovači, pekari, ložitelji pri ognjenih mašinah, kuhari i t. d., neka se čuvaju od razvrćućih jelah i alkoholnih pićah; nasuprot je vrlo preporučljivo rabiti lahka jela i hladna pića, mizle kupelji. Ladjari, parobrodari, ribari, pralje i u obće svi oni, koji su velikoj feichtnini izvršeni ili su prinuždeni u vodi stojeć delati, neka nose toplu vunenu opravu, te ako njim oprava promokne, neka ju neosušaju na sebi. Pokraj toga radje naj se sa životinj-skom hranom, nego s rastlinskom, hraniju, te neka malo dobrog i čistog vina neka piju, te na to naj paze, da razvrćem nestupaju u vodu.

Jako mnogo je načinah zanimanja, poslovanja, kod kojeg delomice plin, delomice pra ina delujuća črez dihanje upluća, škodljiva su zdr vju. Mnogo težakah, kak to kamenar, žagar, posluju i s vunom s

perjem, mlinar, tržilac melje i t. d., jeden del zivota si u prašini napunjenom zraku probavi. Premda ove sprasina sastojne česti u sebi uzete ne su otrovne, alidospevši u dihalne organe ustroje kakti tudja tela, mogu težke falinge prouzročiti. Koji su uzkih, slabih prsiju neka se neprestano i podulje prozračuju, ili ako čovek u slobodnom prostoru radi, neka se nestanu proti vetru, dobro, ako ima mustače, ar i to prima prašinu; za odmora od radnje neka se marljivo pere. Ako je pak previše prašine, pred nos i ust neka si gustu mrežu priveže.

Čistilci zahodah, rudari izvršeni su pogibeljnim dunstom. S pred pazke prije nego bi u koju šuplinu se pustil, neka goreću svēću nutri spusti; ugašjenje svēće pogibeljen zrak znamenuje. U rudnicah pak, gdje praskavi plini moru biti, neka se Davyve fele segurujuća lampa upotrebi.

Oni, koji se sa slaćenjem i razēinjanjem marhe bave, kak ovčari, živoderi, mesari, kužnari i t. d. izloženi su udihanju iz zivinskog tela se razvijajućim nezdravim plinom, dunstom, ili pak slučajno najpogibeljneje betege more zadobiti. Ovakvim se najsigurnija brižnost predpazka preporuča. Bolesno živinče, ili od takvog proizaslu kožu nekani netekne onaj, koji i najmanju ozledu ima na ruki. Ruke je svigdar treba oprati, kad smo s bolesnim živinčem ili s kožom tak-

ZABAVA.

Učeni barbir.

Dobro je i ljepo, znati misliti i to često mnogoga sačuva od krivog čina. Zato imaju učenjaki takove škole, u kojih se pravo misliti uči i to imenuju „logikum“ iliti znanost misliti. I neučenim je takova domaća logika prirodjena, ako već nisu čisto, kak se veli, na glavu opali i pamet prelejali.

Tak n. pr. su svi kolorabi okrugli, ali zato nije sve, kaj je okruglo kolorab, nego negda i krugla ili jajce ili črevo pokojnoga gospodina fiskališa iz Letenye.

Takaj su svi starci stari, ali zato nije sve starec, kaj je staro, nego negda i istina i laž i viera i navada.

Nadalje su svi pfenigi novci, ali zato nisu svi novci pfenigi, nego i krune, forinti i cekini, kojih ja hvala Bogu neimam.

Isto tak su sve mačke kosmate, ali zato nije sve mačka kaj je kosmatu, nego more biti i koza i pes i bunda, dok ju molci nepojeđu.

Konačno su u jednom varašu, ako nije Veszprim tak je nekoj drugi varaš, svi barberi sivo oblećeni, ali zato nisu oni svi, koji su sivoj odeći, barbiri nego ovak oblećeni gospon more najučeniji čovjek biti ili professor, kak kaj je baš u ovoj pripovesti i slučaj bil.

Dojde tuj niekog dana jedan gospon u

varaš, te se sve naokolo zgedava, gde bi mogel svetloga tanjira zpaziti, jer njegovi lasi su mu već viseli, akoprem nije bil niti malar niti pjesnik, po vratu dole na ploča te su mu muzali kaputovog golēra i jer je baš lieto bilo, zardavali su mu vrućiau.

Ali kak to već biva, ako čovjek nekaj hoće najti, baš onda nenajde nikaj. Naš gospon je hodil i prehodil gore i dole po vulicah ali barbirska tanjira nigde nije mogel zpaziti, nego pod jednimi vratu ipak je stal nieki starovičnog gospon, koj je na sebi imal posve sivu odeću, kakovu u onom varašu navadno barbiri nose, te se je posve mirno okolo zgedavao.

Gospon z dugimi lasi već je radi tog iskanja bil nestrpljiv te zato zamrči na okolo zgedavajućega sivo ublećenog gospona:

„Meni se vidi vi ste još zaljubljeni, kad se je ovde okolo zgedavate, miesto da u brijačnici pridošle posluživate. Hrdite hitro te mi odrežite lasi, ali samo prosim hitro, jer neimam vriemena za dugo čekati.“

Stari gospon ga začudjeno pogleda, ali brzo se domisli i odgovori: „No ako baš žele, hoću njih podvoriti, kak već bum razmel.“

Odgovori sdugimi lasi: „Drugi krat šale zbirajte, a sad gledajte, da skarje najdete!“

Na to stari gospon ide u kuću a za njim stranjski; dođući u sobu, hiti se ov na stolac i zapoviedi: „Samo mi na kratkom, posve na kratkom odrežite... Fiesco!“

„No hajd, bum probal“ odgovori stari

gospon, vzeme iz stola, koj je bil pun knjig i pisem jedne velike za papir rezati skarje i prične po glavi svojega kunta zrezavati; kak pastir po lipovom drevu, kada hoće prvi krat u svom životu svoju birku izrezati. Sad odreže nekaj lasih naprvo, sad odzad, sad pili ovde, sad onde, sad porine skarje vrh lievog uha med lasi a u desno uho nutar, zjednom riečju pričel je tak strahovito lamantati, da je ovoga već za njegovu dragocienu glavu pričelo strah biti te je pošteno pričel špotati, da mu se je kaj takovoga još nikada ne dogodilo, akoprem je već mnogim bedastim barbirsčin dečkom u šakah bil. Da je znal, da bu tanevomu oslu u ruke dospel, koj svoje kunte s papirnemi škarjama dvori, bil bi rajši odišel u jednu pijenicu si dati lasi rezat. I u ovom tonusu je tom zmirom islo.

Stari gospon je u tom samo dalje rezal te je narezal najliepše stenge po glavi gore a k tomu se je uvijek nijudno zpričeval radi svoje nevištnie.

I njemu — veli — se to još nikada nije dogodilo, akoprem je sa naučenijimi ljudimi med Peštom i Parizom poznat i med Petrogradom i Konstantinopolom. A u nauku je najmanje bil šestnajst godina te se i danas još uvijek uč; ali rezanje mu nikak neće od ruke iti, akoprem u drugih i najčistijih stvarih zna las najti te mnoge i najsmielije tvrdnje na las dokazivati. Neide sve na las kak si čovjek misli, a lasi i mudrost, polag prirečja,

voga imali posla. Onakva mesta, gde su ovakve živine ili koža njim ležate, treba je dobro očistiti i s vapnenom vodom ili raztopinom željezne galice zaljati. I najmenjšu ranu, ako je s kužna ili kehawe živine se doteknula fletno operimo švrsto sfriškom vodom; spustimo, da krv van izteče te s marovim pepeljikom izšešgimo. Vrlo pametno činimo ako fletno lečnika pitamo za nauk.

Pogibeljni plini, poimence ugljič, na kiselina razvijaju se pri žganju drvenog ugljena, pri žganju vapna, pri vrénju pive. — Na takva mesta anda, gdé vino vrije, za vrémjena vrénja same s velikom pazkom je slobodno se približiti. Potrebno je doista prije se osvedočiti s pružnjom goreće svéče u nutra, jeli plamen neugasujeenje plama znati p gibelji.

Oni, koji s kovinami posla imaju, navlastito sa živom, olovom kufroni, cinkom, — koji mešovitu, spoj line plodine prigtavljaju, kak rudne kiseline, žvepljo, pružljivu smolu fosfora, ako iz tih se razvijajuće otrovne travi udišu mogu biti izvori pogibeljnim bolestim. Ovakvog zauimanja imaju na strožije paziti na čisto držanje tēla; obraz i ruke neka često izpiraju, te se neka gustiše kupaju, te i rubače najsi veckrat premēne. Jakih pitjah neka se čuvaju, te neka nejeđu u onih prostorijah, gdé dēlaju.

Pred bojem.

Noć je mirna i tiha. Vedro je sivkasto nebo osuto nebrojenimi zvezdami. Gusta rosa smešana sa mrazom opala je po ravnica i bregih. Tiha je noć, priroda spavaju i stvorenja njezina. Komaj kaj se zablise ogenj, pojavila se je naša straža. Oziv soldatov čuje se na daleko. Soldatki čudnoviti glas napunjava čovēka strahom pred smrtju.

Seregi naši spavaju po dotini i gorah, a pred nami, tam vu neizmernoj daljini ležiju isto tak šeregi neprijateljski. Isto tak morti tak ozivlju se i njihovi stražari istim

turobnim i zamisljenim glasom. I nad njimi svētiju veselo zvezde. I po njihovih šatorih i nabitih kanonov (štukov) pada gusta rosa s mrazom pomēšana. Isti sen osvaja morti i njihove soldate i ujihove generale. I žnjimi i znami vlada isto čuvstvo — ufanje, strah, veselje nad svršetkom. Eto i ja stojim skozen i čuvam pajdaše svoje. Ja gledam kak po malo nestaja noći, a približave se dan, koji bude donesel krv, smrt, preobladanje i prepast. . . Već se spušća, po dolini megla, a vu mojoj duši dižu se uspomene. I ja prevrćem dane životu i morti vsi mi obsudjujemo ovaj dan, — vsi se neslažemo, pak ipak, — ipakse, budemo tukli i mercvarili.

„Pak čemu život“, kurazil sam se, ar se moram batriveti. Pak kaj si imal pred životom? — kaj? . . . Nikaj, sledi odgovor nehotice, a pri vsih je morti odgovor denes takov, a ipak vsi taj „nikaj“ voliju i vsi mrziju ovaj dan.

Daleko eto odovud ja sam se rodil i niždar misilil nisem na ovo selce i na ovo mesto, uigdar se nadjal nisem ovdi prav ovdi izgubiti možebiti glavu.

Daleko tamo pod visokimi gorami, blizu plavetna morja, stoji dom moj. Tam sam se rodil, odgojil, — tam živel životom vaakdašnjega čovēka. Kuliko put vu mladosti: zgrabil eervenu sablju, zgrabil sam pušku dervenu i zajahal sam dervenoga konja i zuril sam se na tabor dečinski. Kuliko put sam tiral neprijateljski mal šereg pred sobom, noseći zastavu našu — běli rubec, a nisem misilil nahadjal, da budem ovdi vodil borbu i tiral šerega neprijateljskoga.

Kak sam mirno stal kad su snēzne krugle letele nad mojom glavom i okolo mene Kak sam prezirno gledal vu lice neprijatelja svoga i hladokrveno zapovēdal, komandiral svojemu šeregu

I denes eto hladokrveno gledam vu neizvjestnu budućnost i mirno obhadjam okolo mojega šerega, ali one radosti dečinske nije niti pri jednim pri nas,

Kak je veselo naš bubenj mali vudaral, a naši derveni konji skakali su, tirajuć zarobljeni sereg dimo, gde su nas čekali dragi naši roditelji i večerja i topla hiža (soba). Onda su bili pravi dani sreće za mene, a ti su dnevi pobjegli da se nigdar već ne-povrneju.

I prešla je mala doba dečinska. Sablje i konji derveni su izgoreli zdavnja. Ja sam vu glavu zabijati odraslost i oponašati stareše ljude. I ja sam se zaljubil vu dēvojticu, malu i lepo kak angelek. P.sme sam joj pisal, a nigdar pokazal nisem. Vu mladog pameti svojoj zabavljal sam se sa spodobom n enom, a kad sam ju zgedal, od straha i srama sam pred njom bežal. Kak sam drhtal, kad bi me prijala za ruku i igrala je zmenom. Suzami vu očima otimal bi se odvažnoj mali, ali me je ona švrsto prijala i nije me pustila od sebe. Blažen je to bil dečinski život. I taj je prešel i taj se nigdar poarnuti neče.

I ja sam počel služiti domovini svojoj kad najenkrat sam opazil onu — né vezda malu, već divnu, odraslu dēvojk. Isti on dečinski smēšek zmisilil me prešetnih, srećnih dnevoj: Isti onaj smēšek pripeljaj me je opet k njoj, da me nigdar više od nje neotrgne. Je, ja sam ljubil i dobil. Ona je postala moja žena. Srećen sam bil kak slavček za majuskoga liepog jutra poleg pajdašice svoje. Krv bi dal za nju — tak ju ljubim.

I buknul je rat (boj), a ja sam evotu na ovom brēgu i čekam, da me vubiju, a ona je daleko tam. Ja mrzjim eto ve. Vse mi je bedašto tu, i ona igra dečinska i ona sreća i ljubav moja. Vse mrzim, a opet ljubim. . . Već se vide jasno brēgi suprotni. Već se javljaju trubente na vse strani. Eto počimlje već. Kruglja sa kruglom seče i vletni zrak i krči drēvje i vubija ljudi. Na suprotnoj strani eto ideju šereg, vu dolina, a i mi idemo proti njim. Zagrmela je zemlja, znemiril se zrak, a dim, silni dim obavil je i tēlo i dušu moju. . .

Glad Ferencz.

nisu uvijek skupa, jer na svietu ima i bedastih ženah, akoprem su im lasi dugi a opet ima i pametnih plešivcov, kojim su dapače vsi lasi izpali. Dakako, ako sud svoje dielo premišlava, stoe mu lasi u višak, ali kratke lasi je lahko počesati i stim se nek gospon batrive. Konačno mora i svoje škarje u obranu vzeti, one takovomu dielu nisu priučene, jer one drugač samo učene misli, na papir postavljene, razrezavaju, pak zato se mora i njim nekaj odprostiti ako su pri ovom sad dietu bile malo nespretnē.

Dok se ovak spričava privčekne na jedan krat na stolcu sedećemu falaček kože od glave tak da je ov kakti nori iz stolca skočil pak pred zrcalo, u kojem se je sad stoprv videl, kak izgleda.

„Čujete vie — zakriči na staroga gospona — „Kak se vi morete za frisera i bricu izdavati? Još danas vas predam sudu. Vi drzoviti vkanjlivec!“

Na to odgovori stari gospon poklankam bi svoje škarje na stran bil metnul: „Ali dragi prijatelj, em ja ovu meštiju neteram, a da bi se pak za barbira izdaval, to mi niti u senji nebi na pamet došlo. Oni su me dole pod vlučnim vratim milom i silom molili, da njim lasi odrežem i to tak su nahrupili na me, da njim se nisam podufal suprotiviti se. Da ja to nerazmem, hotel sem njim odmah pove dati, ali mi nisu dali niti kričć dojtī.

Pak odkud bi i ja to razmel? Ja nisam brijač niti frizer nego professor philosophie na ovdešnjem sveučilištu.“

Ovak anda ide onomu koj neima logiku u glavi te misli, da svi sivo oblečeni ljudi su barbiri.

Proba ljubavi.

Nekoja vrlo bogata i osobte liepote gosposdična putovala je jednoč po morju iz Liverpoola u Newyork k svojoj rodbini. Njezini roditelji su ju staromu i originalnomu ladje kapitanu Morganu preporučili, da na putovanju kroz tu silnu mlaku na nju pazi, da joj se nebi kaj zla dogodilo.

Na ovakovem brodu je naravski puno putnikah, te je došlo, da je njezina liepota i ljubeznivost petem mladim putnikom tak glave zmešala, da su ja svi pet hoteli ženiti.

Gosposdična se je s njimi zabavljala i tak su joj se sva petorica dopali, da sad nije znala kaj je čineća. Jednoga od njih bi bila hotela ali sve pet opet se nije dalo. Zato se u svojoj neodlucnosti obrati na staroga ladje kapitana, a ov kratko vrijeme promisljavajući reče:

„Danas je baš liepo vrijeme i mirno morje. Oni nek tobože opadnu iz ladje u vodu,

ja bum već čuna u pripravi džal, da njih odmah iz vode oslobodim. Onda neka onoga za muža uzmu, koj bu toliko ljubavi pokazal, da za njimi skoči.“

Gosposdični se je taj predlog dopal, najme pak, pošto nije bilo nikakove pogibelji, jer je kapitan jednoga čuna odmah u pripravu postavil. Ona tobož na jedan krat padne u morje — ali nut čudo! Miesto jednoga su četiri njezinih obožovateljeh za njom skočili, da iu spase, koje je onda pripravni čun sve opet iz vode oslobodil i tak su sada ona sa quartetom svojih štovateljeh tu stali mokri kak miši.

„No gospon kapitan“ — veli sad ona — kaj sam sada čineća?“

„Moja gosposdična“ — odgovori kapitan — „Ako hoćuju moj saviet slušati i pametnoga muža dobiti, tak neka vzevu onoga suhoga.“

I ona je posluhнула saviet te se nije nikada šalovala.

Posluhнула je.

Gospa: „Katica, ja sem metnula mleko na ogenj, da mi onda marljivo pripaziš kad bu kipeło“

Služkinja (dojde za kratko vrijeme u sobu): „Milostiva gospa, baš je bilo sedem vur, kad je mleko zkipelo.“

Em. Kollay.

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF

Glavni surednik

GLAD FERENCZ.

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért sem alaki, sem ralmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szer

Hamisított fekete selyem. Egessünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar ki-alszik, maga után csekély barna hamut hagyván, addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szallónas lesz s könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festékanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pötörödik, csak meggörbül. Ha valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva, postabér és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végében levő valódi selyem szöveteiből, Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

2006. tk. 95.

Árverési hirdetmény kivonat.

A perlaki kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy tolnai gróf Festetics Jenő zala-újvári lakos végrehajthatónak — Dekánovecz község elleni végrehajtási ügyében 8920 frt tőke, ennek 1889. évi január 1-től járó 5% kamatai 18 frt 15 kr. eddigi költség 35 frt 65 kr. ezennel megállapított árverés kérelmi költség behajtása czéljából a dekanoveczyi 1 sz tjkvben A163, 470 hrsz. a. Dekánovecz község tulajdonánál felvett ingatlan 851 frt; a dekanoveczyi 34 sz. tjkvben A† 33 hrsz. a. felvett ingatlanok ugyanazt illető egyharmad része 468 frt kikiáltási árban

1895. évi augusztus 27. napján délelőtt 9 órakor Dekánovecz község házánál Varga Lajos fel-peresi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becscr. Árverezni kívánók tartoznak a becscr. 10% -át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még — pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt, a másodikat ugyanattól 60 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 90 nap alatt, minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. Ezen hirdetmény kibocsájtásával egyidejűleg a megállapított árverési feltételek, a perlaki kir. járásbíróság tkvi. osztályánál és Dekánovecz község előljárásgánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. 789

A kir. járásbíróság, tkvi hivatala. Perlakon, 1895. május hó 20. án.

Üzletmegnyitds.

Van szerencsém ezennel a n. érd. közönség b. tudomására hozni, hogy f. augusztus hó 1-én Csáktornyan az új utczában (Becsei-féle vendéglő átellenében)

vegyeskereskedést

nyitottam. — Főtörekvésem oda fog irányulni, hogy pontos kiszolgálás és jutányos árak mellett a n. é. közönség teljes meglegedését kiérdemeljem.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Hoffmann Ignácz.

Novi štacun.

Imam sreću na znanje dati, da sem 1-ga augustusa vu Čakovcu vu »Uj-utca« zvanaj vulici (naproti oštarije Becseieve)

trgovinu (štacun) za svakojačke robe

odprl. — Trsil se budem, da bude poš. občinstvo s podvorbom, tak takaj s fal cenom vu mojem štacunu čisto zadovoljen.

Prosim poš. občinstvo, da me s kim višeput pohoditi dostoje!

S osibitim poštuvanjem

Hoffmann Ignac.

788 1—1

H i r d e t é s .

A csáktornyai áll. tanítóképezde köztartásához szükséglen-dő hus-, kenyér-, zsemlye- és lisztáruk szállítása a legjutányosabb vállalkozóknak egy évre kiadatik.

Írásbeli ajánlatok f. hó 15-ig a képezde igazgatóságához nyujtandók be, ahol a feltételek is megtudhatók.

Csáktornya, 1895. augusztus hó 1.

791 1—2

Margitai József, igazgató.

FRIEDMANN KÁROLY

bécsú bulorgyárti ügynöksége és eredeti angol kerékpár kizárólagos képviselősege NAGY-KANIZSÁN.

Kerékpár mintaraktár.

792 1—3 Legkedvezőbb fizetési feltételek.

Butor és kerékpár képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Kerékpár-tanulógép a t. rendelőknek rendelkezésére áll.

Arverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbírótság 1894. évi 4193/p94 számú végzése következtében Csesznák József perlaki lakos javára Androcsecz Antal mura-csányi lakos ellen 65 frt 10 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 372 frt 50 kr-ra becsült 2 kancsaló, 1 csikó, 1 pajta, 1 sertésöl, 1 szekér, 1 kukoriczakas és szobabutorból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. jbiróság 4631p 1895. sz. végzése folytán 65 frt 10 kr tőkekövetelés, ennek 1894. évi szept. hó 2. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 24 frt 20 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Mura-Csányban a helyszínen leendő eszközzésére

1895. évi aug hó 13. napjának délutáni 4 órája

határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivataknak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Perlakon, 1895. évi augusztus hó 1-rő napján.

Stern Frigyes,

790 1—1

kir. jbirósági végrehajtó.

2996 — kszg. 95.

Pályázati hirdmény.

A csáktornyai járáshoz tartozó mura-szerdahelyi körjegyzőségben elhalálozás folytán megüresedett körjegyzői állásnak választás útján leendő betöltése céljából pályázat hirdtetik.

A körjegyző évi javadalmazása:

1) Készpénzbeni fizetés	400 frt — kr.
2) Iroda átalány	55 „ — „
3) Utazási átalány	59 „ 80 „
4) Szabályrendeletileg megállapított magánmunkálati díj és természetbeni lakás.	

A pályázni kívánók az 1883 : I. tcz. §-aiban előirt minősítvényüket igazoló pályázati kérvényüket hozzám f. évi aug. 16-án déli 12 óráig benyujtsák, mivel a későbbben érkezők nem fognak figyelembe vetetni.

A választás f. évi aug. 17-én d. e. 9 órakor fog a körjegyzőség székhelyén Mura Szerdahelyen a községházánál megtartatni.

Csáktornyán, 1895. július 29-én.

787 1—1

Kolbenschlag, szolgabíró.

Magyar,
német, francia és angol
képekkel ékített

MUNKÁK.

Kő-, aczél- s réznyomatu
díszművek.

Magyar, német, francia
és angol
REMEKIRÓK MŰVEI.

*

Az irodalom bármely ágában s bármely nyelven megjelent
kötött és kötetlen könyveknek legdúsabban fölszerelt
raktára.

Bármely szerző által írott, bárhol megjelent és hirdetett
könyveknek leggyorsabb és árfölemelés nélküli megszer-
zéséről gondoskodunk.

Az irodalmi termékeket illetőleg a legszivesebb készséggel
nyujtatik fölvilágítás.

Utazási kézikönyvek,
atlaszok,
földabroszok, tervrajzok,
föld és eggömbök.

Ima- és ájtatossági

könyvek
egyszerűen és legékesebben
kötve a leggazdagabb válasz-
tékban.

Mintakönyvek s rajzok
NŐIMUNKÁKHOZ

*

A „MURAKÖZ” társadalmi hetilap kiadóhivatala.

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

KÖNYV-, MŰ-, ZENEMŰKERESKEDÉSE

KÖNYVKIADÓHIVATALA, PAPIR-, IRÓ- és RAJZESZKÖZŐK RAKTÁRA, KÖNYVNYOMDÁJA és KÖNYVKÖTÉSZET

Csáktornyán.

Alapított 1850. évben.

Szótárak.

IFJUSÁGI IRATOK. KÉPESKÖNYVEK
minden kor és nem számára,
minden nyelven, a legdúsabb vá-
lasztékban.

ISKOLAI ÉS OKTATÁSI
könyvek

minden nyelven.

Népies naptárak,

ALMANACHOK,
zsebkönyvek.

*

Az összes irodalom termékei a könyvkereskedés rak-
tárában megtekintés végett készen állanak s kivá-
natra, gondosabb megvizsgálás végett legnagyobb kész-
séggel küldetnek mind helybe, mind vidékre.

Vidékről érkező megbízások kellő készséggel és gyor-
sasággal teljesítetnek.

Irodalmi közlönyök és jelentések ingyen szolgáltatnak
ki a könyvkereskedés által.

SZAKÁGSKÖNYVEK.

Előfizetés elfogadtatik :
minden bel- és külföldi
folyóiratok, napi
és

DIVATLAPOKRA
a szállítás mind helyben,
mind vidékre a leggyor-
sabbán eszközöltetik.

*

Megyénk tantintézetében használandó tankönyvek folyton raktáron vannak.